

A Győri Ítéltábla a Papcsák Ügyvédi Iroda által képviselt **felperesnek** a dr. Csonka Ügyvédi Iroda által képviselt **alperes** ellen személyiségi jog megsértése iránt indított perében a Veszprémi Törvényszék 2019. május 3. napján kelt 5.P.20.223/2019/6/I. számú ítélete ellen az alperes által 8. és 12. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán megtartott tárgyalás alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja és mellőzi az elégtétel adás köréből, hogy az alperes a valós tényeket hamis színben tűntette fel azzal a közlésével, hogy

- hirtelen szerződést bontottak a **Cég 1** Bt-vel, ahol én dolgozom
- az eltávolításom (...) nem szakmai indokú,

továbbá mellőzi az ítéletnek azon rendelkezéseit, amelyek az elégtétel adáson belül az alperest a valós tények közlésére kötelezi.

Az alperes által a felperes részére 15 napon belül fizetendő sérelemdíj összegét 200.000,- (Kettőszázezer) Ft-ra leszállítja.

Köteles az alperes leletezés terhe mellett 8 napon belül leróni az iratokon illetékbélyegben leróni 8.000,- (Nyolcezer) Ft másodfokú illetéket.

Köteles a felperes 15 napon belül megfizetni az alperesnek 24.000,- (Huszonnégyezer) Ft másodfokú eljárási költséget, ezt meghaladóan a felek a másodfokú eljárásban felmerült költségeiket maguk viselik.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a neurológiai és pszichiátriai betegekkel foglalkozó orvosképzetségű alperes kültagja, az ugyancsak orvos szakképzettségű házastársa beltárgya a **Cég 1** Humán Egészségügyi Szolgáltató Betéti Társaságnak (a továbbiakban: Bt.). A szakorvosi járóbeteg-ellátás céljából 2010-ben alapított felperes és a Bt. között 2014. január 1-ei hatállyal személyes közreműködői szerződés jött létre határozatlan időre a felperes által a **Város 1** Járóbeteg Szakellátó Központban üzemeltetett pszichiátriai, pszichiátriai gondozói, illetve neurológiai szakrendelések heti 41 órában történő szakorvosi ellátására. A szerződés alapján a személyes közreműködő javára az alperes tevékenykedett. A felperesnél 2014. novemberében ügyvezetőváltásra került sor. A felperes a Bt.-vel kötött szerződést határozott idejűre kívánta módosítani úgy, hogy a pszichiátriai gondozói szakellátás időtartama a továbbiakban heti 6 óra, a neurológia, pszichiátria, pszichiátriai gondozó szakrendelés időtartama heti 18 óra.. A tervezett szerződésmódosítást a Bt. részéről 2016. augusztus 1-jén a Bt. kültagja írta alá.

A felperes **város 1i** székhelyén 2016. augusztus 2-án betegpanasz kivizsgálása tárgyában felvett jegyzőkönyv a beteg előadásaként rögzítette, hogy a beteg csak 2016. augusztus 22-ére kapott szakrendelésre időpontot. A jegyzőkönyv szerint az alperes a helyi polgármesterhez, illetve a felpereshez küldte a beteget azzal, hogy az a jó, ha az alperesi óraszám csökkentése miatt minél többen panaszkodnak.

A felperes 2016. augusztus 23-án azonnali hatállyal felmondta a Bt-vel kötött szerződést. A felmondás szerint annak indoka a személyes közreműködő által a felperes sérelmére tanúsított súlyos személyiségi jogsértés és a szerződésmódosítással kapcsolatban is megnyilvánuló együttműködési kötelezettség megsértése volt.

A **Folyóirat 1** Havilap 2016. augusztusi számában három cikk jelent meg „Amit szabad, és amit nem”, „Egy beteg kálváriája”, valamint „Egy szerződésbontás háttere” címmel, amelyekben a szerkesztő, illetve a felperes ügyvezetője ismertették az alperes tevékenységét érintő szerződés felbontásának hátterét. Ezen kívül a **Folyóirat 2** internetes felületén is jelentek meg riportok, nyilatkozatok az alperest érintő szerződésbontással kapcsolatban.

Az alperes 2016. szeptember 28-án a **internetes oldal** videómegosztóra videóüzenetet töltött fel, amit interjúként nevesített. A **Folyóirat 1** Havilap 2016. október-novemberi számában „Egy szerződésbontás háttere a szolgáltató szemszögéből”, valamint „Még egyszer a szerződésbontásról” címmel írárok jelentek meg. Az első az alperes olvasói leveleként került közzétételre, amelyre a második írásban a felperes ügyvezetője reagált.

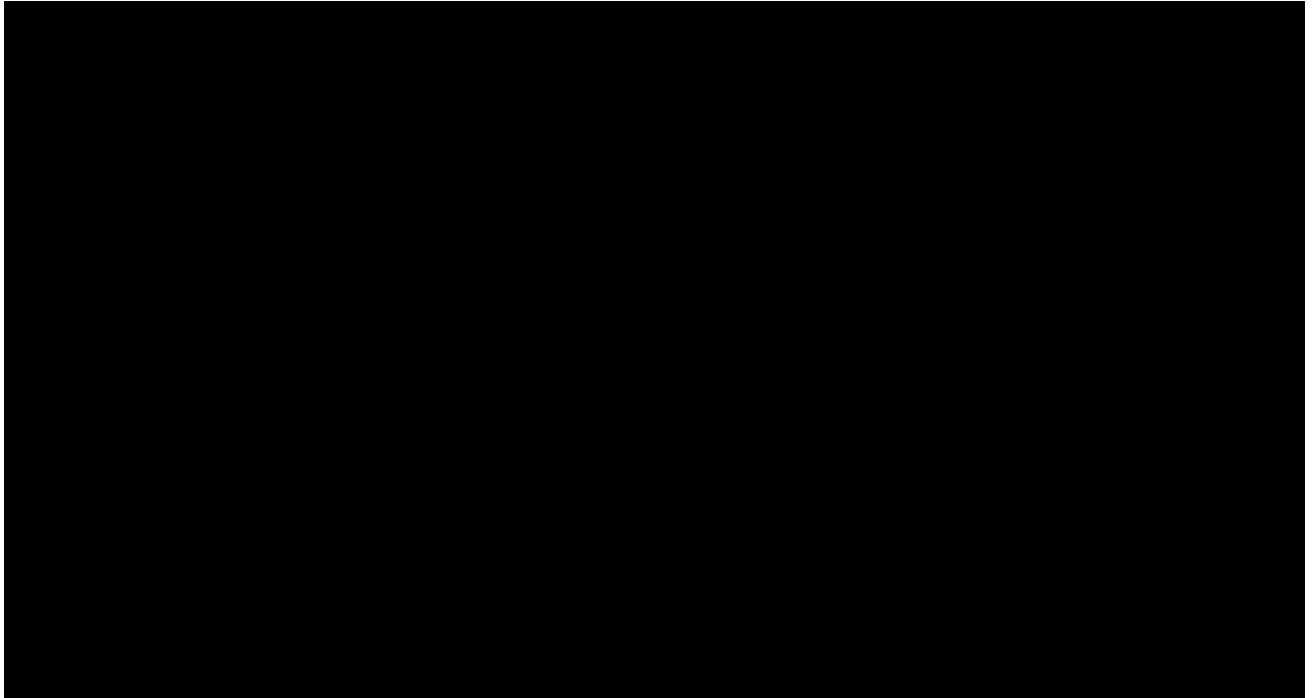
A felperes a Ptk. 2:43. § d) pontjára, 2:51. § (1) bekezdés c) pontjára, 2:45. § (2) bekezdésére és 2:52. §-ára alapított kereseti kérelmében a videóüzenet kilenc közlésrészlete vonatkozásában az alperes elégtétel adására kötelezését és 1.200.000,-Ft sérelemdíj megfizetésére kötelezését kérte. Arra hivatkozott, hogy valamennyi, a perben kifogásolt közlésrészlet tényállítás, amely részben valótlan, részben pedig a valóságot hamis színben tünteti fel. A másodfokú eljárás szempontjából releváns, a perben sérelmezett közlésrészletek az alábbiak voltak:

„Azóta a kardiológus, a szemész, a belgyógyász-dia

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint a közlemény egésze véleménynyilvánításnak minősül, annak személyiségi jog sértő jellege nem állapítható meg. A felperes által kifogásolt kijelentések egytől egyik valósak, azok közlését a betegek hiteles tájékoztatásához fűződő közérdek, illetve a jó hírneve megőrzéséhez fűződő nyomos magánérdeke is indokolta. Arra hivatkozott, hogy a felperes a médiában előnnyel rendelkezett, ott közzé tehetette álláspontját, ehhez képest az alperes számára lehetőségként a **internetes oldal**-on közzétett felvétel

maradt. Előadása szerint a perben sérelmezett nyilatkozatot nem ő tette közzé a **internetes oldal-on**, ugyanakkor azt nem vitatta, hogy a nyilatkozatot a közzététel céljából készítette.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetének részben helyt adva ítéletével kötelezte az alperest, hogy elégtétel adásaként 15 napon belül tegyen közzé a **internetes oldal** nyilvános videómegosztó webhelyen olyan tartalmú nyilatkozatot, amelyben kifejezésre juttatja, hogy a **internetes oldal-on** 2016. szeptember 28-án közzétett videóüzenetben annak valótlan állításával, hogy

Kötelezte az alperest, hogy a felperes részére 15 napon belül fizessen meg 500.000,-Ft-ot.

Kötelezte a felperest, hogy az alperes javára 15 napon belül fizessen meg 15.495,-Ft perköltséget azzal, hogy az alperes által előlegezett további 1.785,-Ft perköltséget az alperes viseli.

Kötelezte az alperest, hogy az államnak felhívásra fizessen meg 27.360,-Ft eljárási illetéket azzal, hogy az ezt meghaladóan felmerült 44.640,-Ft illetéket az állam viseli.

A törvényszék ítéletének indokolásában rögzítette, hogy a Magyar Orvosi Kamara Országos Etikai Bizottsága az E/98., 99-2/2018. számú határozatával eltérő indokokkal helybenhagyta a Magyar Orvosi Kamara **Város 2** Megyei Területi Szervezet Etikai Bizottsága E21/9/2016/2. számú határozatának rendelkező részét, amely az alperest figyelmeztetésben részesítette. A jogerős határozat indokolása szerint az alperes etikai vétséget követett el azzal, hogy nem gondoskodott megfelelően a sürgős beutalóval érkezett beteg ellátásáról, s ezzel megsértette a Magyar Orvosi Kamara Etikai Kódexének II.1.3. (5) bekezdésében foglaltakat.

A személyiségi jogi perekben is alkalmazandó PK.12. és PK.13. számú állásfoglalások alapján a sérelmezett közlésrészleteket egyenként és szövegkörnyezetükre is figyelemmel vizsgálva, azok nyelvtani és logikai értelmezését elvégezve a törvényszék arra az álláspontra helyezkedett, hogy a kereseti kérelemben 2. és 8. azonosítóval megjelölt szövegrészletek, valamint a 3. kitétel második mondata és a 4. kitétel második fordulata (szakmai oka nem volt, a betegek el voltak látva, mégis megtették) minősülnek tényállításnak. A többi, a kereseti kérelemben sérelmezett közlésrészlet véleménynyilvánításnak minősül. Az Alkotmánybíróság 36/1994. (VI.24.) AB határozatára utalva hangsúlyozta, hogy az Alaptörvény a véleménynyilvánítási szabadság megfogalmazásánál nem tesz kifejezett különbséget tényközlés és értékítélet között. A véleménynyilvánítási szabadság alapvető

célja annak a lehetőségnek a biztosítása, hogy az egyén mások véleményét formálja, meggyőzzön másokat saját álláspontjáról. A véleménynyilvánítás szabadsága ezért általában mindenféle közlés szabadságát magában foglalja, függetlenül a közlés módjától és értékétől, erkölcsi minőségétől és többnyire valóságtartalmától is. Önmagában valamely tény közlése is véleménynek minősülhet, hiszen magának a közlésnek a körülményei tükrözhetnek véleményt, azaz a véleménynyilvánítás alkotmányos alapjoga nem korlátozódik csupán az értékítéletekre. A véleménynyilvánítási szabadság határainak megvonásánál azonban különbséget kell tenni tényközlés és értékítélet között. Az elsőfokú bíróság utalt arra, hogy a tényállítás és a véleménynyilvánítás elhatárolása az úgynevezett bizonyíthatósági teszt alapján valósul meg (BDT.2012.2653.). Mindezekre figyelemmel a tényállításnak minősülő kitételek mindegyikével az alperes megvalósította a felperes jó hírvének sérelmét.

A perben meghallgatott tanúk vallomására utalva rögzítette, hogy a 2. tételszám alatti közlésrészlet valóságtartalmát az alperes nem bizonyította. A törvényszék szükségtelennek találta **Tanú 1** ismételt tanúkénti kihallgatását, mert a jegyzőkönyvbe foglalt vallomásának tartalma szempontjából irreleváns, hogy az alperes irányába korábban volt-e a bíróságon előadottaktól eltérő tartalmú megnyilvánulása és annak mi volt az oka.

A 8. számú közlésrészlet vonatkozásában rámutatott, hogy az alperes nem részletezte az álláspontja szerinti jegyzőkönyv hamisítás mibenlétét, ezért e körben a bizonyítatlanság következményét ugyancsak viselni köteles.

A további jogsértő tényállítások vonatkozásában a sérelmezett közleményben az alperes több lényeges részletet elhallgatott, így nem közölte, hogy a Bt-vel kötött szerződés felmondását a felperes indokolta, mint ahogy azt sem, hogy mi volt a felmondás közölt indoka. E körülmények elhallgatásával az alperes a szerződés megszüntetésének tényét a valóságtól eltérő megvilágításba helyezte. A felperes tevékenységével, megnyilvánulásaival összefüggő egyes tényállási elemek elhallgatása, a Bt-vel közölt felmondásnak az alperes eltávolításaként minősítése hamis látszatot keltve alkalmas volt a felperes megítélésének hátrányos befolyásolására. A véleménynyilvánításnak minősülő, ezért kizárólag a becsület esetleges megsértése körében értelmezhető többi sérelmezett kitétel vizsgálatát a törvényszék arra hivatkozással mellőzte, hogy a jogi személyeket csak azon személyiségi jogok illetheti meg, amelyek jellegüknél fogva nem kötődnek kizárólagosan természetes személyekhez. A becsület megsértése jellegénél fogva csak magánszemélyekkel kapcsolatban kerülhet szóba, a jogi személy felperest a védelem e körben nem illeti meg.

Az elégtétel adásáról, annak módjáról, tartalmáról, helyéről az elsőfokú bíróság a Pp. 215. §-ában írtakra figyelemmel a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés c) pontja alapján rendelkezett. Hangsúlyozta, hogy az elégtétel adás módja igazodik ahhoz, hogy a jogsértés milyen módon és milyen körben valósult meg. A sérelemdíjról a Ptk. 2:52. és 2:53. §-aiban írtakra figyelemmel határozott, tekintettel a Ptk. 6:519.§ -ában írtakra is. Utalt arra, hogy a sérelemdíj alapvetően személyiségvédelmi eszközként a személyiségi jog szerves része, azt pusztán szankciós jellege kapcsolja a felelősségi joghoz. A sérelemdíj minden olyan esetben követelhető, amikor valakit személyiségi jogában megsértenek. A sérelemdíj jogintézményét a kártérítéstől csupán az választja el, hogy a vizsgálandó feltételek körében a hátrány a sérelemdíjra vonatkozó jogosultság megállapításánál nem feltétel, annak az összecszerűség megállapítása során van jelentősége. A sérelemdíj nem objektív jellegű szankció, mert annak a kártérítési felelősséghez hasonlóan feltétele, hogy a jogsértő részéről a felróhatóság megállapítható legyen. A sérelemdíjra vonatkozó jogosultság automatizmusa így annyiban különbözik a Ptk. 2:51. §-ában felsorolt, a felróhatóságtól nem függő egyéb szankcióktól, hogy annak alkalmazhatósága szempontjából további feltétel a kártérítési felelősség megállapíthatósága. A sérelemdíj kettős, kompenzációs és punitív funkciójából következően - tekintettel arra is, hogy a jogsértés tényén kívül további hátrány bizonyítása a felperes részéről nem volt szükséges - a bíróságnak értékelnie kellett mindazon hátrányokat, amelyeket a sérelmezett közlések okoztak a felperesnek. A törvényszék rögzítette, hogy a felperes által követelt sérelemdíj összege nem áll

arányban az alperes terhére megállapított jogsértéssel. Figyelemmel volt arra, hogy az interneten közzétett közlemény jelentős közönséghez, széles körű nyilvánossághoz jutott el. Lényegesnek találta, hogy a jogsértés a felperes szakmai tevékenységével állt összefüggésben, amelyhez jellegénél fogva egyfajta hitelesség, közbizalmi jelleg is kapcsolódott. Ugyanez a kíváncsi érvényesül az orvosfoglalkozású alperes által tett megnyilvánulásokkal szemben is. A törvényszék a sérelemdíj összegének megállapítása során mérlegelési körébe vonta, hogy a jogsértés okozta sérelem az elégtétel adással részben orvoslát nyert. Figyelemmel volt arra is, hogy az alperes valós körülményeket közölt, azokat azonban hamis színben tűntette fel. A felperes az őt ért konkrét hátrányokat nem bizonyította, ezért kizárólag az úgynevezett köztudomás doktrínát alkalmazva kerülhetett sor a nem vagyoni sérelem értékelésére az alperesi közléssel összefüggésben.

Az elsőfokú bíróság a felperes alapítója nyilatkoztatását célzó alperesi bizonyítási indítványt szükségtelenség okán mellőzte.

A felperes pernyertességét 38 %-os mértékben találta megállapíthatónak. A perköltségről a Pp. 81. § (1) bekezdése, valamint a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés a.) pontja alapján rendelkezett. Utalt arra, hogy az 1990. évi XCIII. törvény 5. § (1) bekezdés b) pontja alapján a felperes a jelen eljárásban illetékmentes.

Az elsőfokú ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben annak megváltoztatását, a felperes keresetének teljes körű elutasítását, másodlagosan - amennyiben a jogsértés tényét az ítélet táblája is megállapíthatónak találja - az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatását, az alperes sérelemdíj fizetésére kötelezésének mellőzését kérte. Fenntartotta, hogy valamennyi sérelmezett közlésrészlet véleménynyilvánításnak és nem tényállításnak minősül. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem értékelte azt, hogy a felperes kiterjedt médiafelülethez jutott, míg az alperes nem kapott teret saját véleményének kifejtésére, ezért azt az interneten kellett megtennie. Rámutatott, hogy a sérelmezett közlés egészét vizsgálva az állapítható meg, hogy valamennyi, abban szereplő kitétel a beszélő szubjektív tudattartamát jeleníti meg. A véleménynyilvánítás szabadsága különösen védett jogi érdek, ennek tükrében kell értékelni az alperes nyilatkozatát és azt is, hogy a felperes - bár megtehetette volna - sajtó-helyreigazítási kérelemmel nem élt. A sérelmezett alperesi közlés befejező mondata, mely szerint „lehet állást foglalni mellettem, vagy ellenem” hangsúlyozza, hogy valamennyi, a perben támadott közlésrészlet véleménynyilvánítás. A felperesnek lehetősége lett volna a youtube.com oldalon kommentelni a sérelmezett alperesi közlést, ezt azonban nem tette meg. Az elsőfokú bíróság nem mérlegelte, hogy az alperesi közlés milyen körben vált ismertté, az hány emberhez jutott el, ehhez képest a felperes számára milyen médiafelületek milyen olvasottsággal voltak elérhetők. A felperes önkormányzati közfunkciót átvállaló szolgáltatóként kvázi közszereplő, így az őt érintő véleménynyilvánítás is ekként ítélandó meg. A másodlagos fellebbezési kérelmével kapcsolatban hivatkozott arra, hogy a Pécsi Ítélet táblája Pf.III.20.079/2018/8. számú ítélete alapján a sérelemdíj megfizetésére az alperes nem köteles. A felperes az alperesi közléssel ellentétes tartalmú sajtóközleményt nem jelentetett meg. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás hibás azt illetően, hogy a Magyar Orvosi Kamara Országos Etikai Bizottsága E98., 99-2/2018. számú másodfokú határozatával szemben az alperes pert indított, amely a Fővárosi Törvényszéken jelenleg is folyamatban van 16.K.700.969/2018. szám alatt. Hivatkozott arra is, hogy a **internetes oldal**-ról a per tárgyát képező közlés időközben törlésre került. Előadta, hogy az eredeti interjú a perben nem állt rendelkezésre, kérte, hogy azt az ítélet táblája küldje meg a részére.

A felperes fellebbezési ellen kérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint az alperesnek a médiafelülethez való hozzáférés és a videó interjúnak minősítése körében tett előadása irreleváns azzal kapcsolatban, hogy a sérelmezett közlésrészletek tényállításnak minősülnek-e. Az alperes valótlannal hivatkozott arra, hogy más médiafelülethez nem fért hozzá,

mert a videófelvétel közzétételét megelőzően 2016. szeptember 5-én a **Folyóirat 2** című újság **K** rovatában a „Mi a beteg érdeke?” című cikkben nyilatkozatot tett. Amennyiben megállapítható is lenne a médiafelülethez való hozzáférés hiánya, az nem jelentené azt, hogy az alperes jogsértő nyilatkozatokat tehet. Az elsőfokú bíróság a sérelmezett közlésrészleteket szöveggörnyezetükre tekintettel helyesen értékelte. A videó utolsó mondata nem értelmezhető úgy, hogy a teljes alperesi közlés csupán véleménynyilvánítás. Annak sem lehet jelentősége, hogy a felperes nem kért sajtó-helyreigazítást, illetőleg nem kommentelte a közzétett videót. Utóbbival kapcsolatban előadta, hogy a **internetes oldal** felületén a hozzászólásokat még a videó levétele előtt letiltották. A felperes nonprofit kft. nem minősül közszereplőnek. Rámutatott, hogy a sérelemdíj körében is helytálló az elsőfokú döntés, figyelemmel az elsőfokú eljárásban **Tanú 2** és **Tanú 3** által tett tanúvallomásra. Hivatkozott arra, hogy a Fővárosi Törvényszék a 11.K.700.969/2018/25. számú ítéletével elutasította az alperesnek az őt marasztaló kamarai határozat ellen előterjesztett kereseti kérelmét. Álláspontja szerint az alperesnek a per tárgyát képező felvétel megküldésére irányuló indítványa megalapozatlan, mert az alperes az elsőfokú eljárás során nem vitatta, hogy a keresetlevélben közölt tartalommal a sérelmezett nyilatkozatot megtette.

Az ítéletábra a törvényszék által megállapított tényállást azzal egészíti ki, hogy az elsőfokú eljárásban rendelkezésre álló peradatok szerint a sérelmezett videó 2016. szeptember 28-ától 2017. november végéig volt látható a **internetes oldal** videómegosztó portálon. Az így kiegészített tényállás alapján az elsőfokú bíróság ítélete az érdemi felülbírálatra alkalmas.

Az ítéletábra a másodfokú eljárásban az elsőfokú bíróság ítéletét az 1952. évi III. törvény (Pp.) 253. § (3) bekezdése alapján a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között bírálta felül és megállapította, hogy a fellebbezés az alábbiak szerint részben alapos.

Az elsőfokú bíróság a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, az internetről törölt videófelvételt a 2018. október 25-i tárgyaláson a per anyagává tette. Az alperes nem vitatta, hogy a keresetlevélhez csatolt, leírt szöveg azonos a videófelvétel tartalmával. Erre tekintettel a másodfokú eljárásban a sérelmezett videófelvétel megküldésére vonatkozó alperesi indítvány minden alapot nélkülöz.

A perben annak nincs jelentősége, hogy a felvételnek a **internetes oldal** videómegosztó oldalon történő közzétételére technikailag az alperes, vagy más személy részéről került-e sor. Az alperes személyes előadása alapján az állapítható meg, hogy az alperes a felvételt kifejezetten a **internetes oldal**-on való közzététel céljából készítette, annak a nyilvánosságra hozatala az ő szándékának megfelelően történt.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében helytállóan hivatkozott arra, hogy a médiafelületekhez való hozzáférés arányának, annak esetleges hiányának ugyancsak nincs jelentősége annak elbírálása során, hogy az alperes közleménye jogsértő volt-e. Az ítéletábra e körben utal arra, hogy az alperes az elsőfokú eljárás során és fellebbezésében is alaptalanul hivatkozott arra, hogy a felperes nem indított sajtó-helyreigazítási eljárást, nem kommentelte az alperes által közzétett videót. Az alperes nem sajtószerv, az általa tett jogsértő közlésekkel kapcsolatban sajtó-helyreigazítási eljárás nem indítható, a kommentelés lehetősége pedig nem befolyásolja az alperesi közlések jogszerű, vagy jogsértő jellegét. A videófelvételben az alperes a saját nyilatkozatát ugyan interjúnak minősíti, de a felvétel kizárólag az alperes előadását tartalmazza. Az interjú ezzel szemben két szereplőt, a kérdezőt és a válaszadót (az interjú alanya) követeli meg. Ugyanakkor a megnevezésnek nincs jelentősége, mert az interjú, mint közlési forma sem eredményezheti azt, hogy annak keretében az alperes jogsértő nyilatkozatot tegyen.

Figyelemmel arra, hogy az alperes az elsőfokú eljárás során és fellebbezésében is hivatkozott arra, hogy a felperes kvázi közszereplő, ezért a vele szemben megfogalmazott véleménynyilvánítás szélesebb körben minősül jogszerűnek, az ítéletábra az alábbiakra mutat rá:

A felperes a járóbeteg szakellátást működtető nonprofit kft-ként nem minősül közszereplőnek. Ugyanakkor a perbeli videó közérdeklődésre számot tartó tényekre, eseményekre vonatkozik. A közösséget érintő kérdés a járóbeteg szakellátás működtetése, az abban hosszú ideje részt vevő, számos beteget ellátó orvos szakközreműködésének megszüntetése. Ezért a per tárgyát képező alperesi közlés vizsgálata során a 3002/2018. (I.10.) AB határozat 72. pontjára és a 13/2014. (IV.18.) AB határozat 39. pontjára figyelemmel az ítéletábra vizsgálta és értékelte, hogy az alperes sérelmezett közlése a közügyekben való megszólalásnak minősül. A nyilvános közlés megítélése során elsőként arról szükséges dönten, hogy az adott közlés a közügyekben való megszólalást, közérdekű vitában kifejtett álláspontot tükröz-e, vagyis a közügyek szabad vitatásával áll-e összefüggésben. Amennyiben a körülmények értékelésével az állapítható meg, hogy a közlés a közügyek szabad vitatását érinti, úgy a közlés automatikusan a véleménynyilvánítási szabadság nyújtottabb magasabb szintű oltalmat élvez. Az ilyen közlés ugyanis a közhatalom és a közhatalmat gyakorlók ellenőrzésének, ellenőrizhetőségének egyik legfőbb garanciája, amely egy plurális alapokra épülő társadalom demokratikus és nyílt működéséhez nélkülözhetetlen követelmény [13/2014. (IV.18.) AB határozat 39. pont]. Ezt követően vizsgálható, hogy a közlés értékítéletet, vagy tényállítást tartalmaz-e.

Az alperes fellebbezésében alaptalanul hivatkozott arra, hogy valamennyi, az elsőfokú bíróság által tényállításnak tekintett közlésrészlet véleménynyilvánításnak minősül.

Az elsőfokú bíróság helytállóan hivatkozott arra, hogy a sérelmezett közlésrészleteket a PK. 12. számú állásfoglalás alapján a szövegösszefüggésre figyelemmel kell értékelni a jóhírnév megsértése iránt indított perekben is. Oszítja az ítéletábra a törvényszék álláspontját azzal kapcsolatban is, hogy a véleménynyilvánítás és a tényállítás közötti elhatárolást az úgynevezett bizonyíthatósági teszt adja meg. Ezzel kapcsolatban azonban szükséges hangsúlyozni, hogy a közügyeket érintő véleménynyilvánítás szabadsága a valóban bizonyult tények tekintetében korlátlanul, míg a hamis tény állításával, vagy híresztelésével szemben már csak akkor véd, ha a híresztelő nem tudott a hamisságról és a foglalkozása által megkívánt körültekintést sem mulasztotta el [13/2014. (IV.18.) AB határozat 41. pont]. Ebből következően az egyes közlésrészletek mind önállóan, mind szövegösszefüggésükre is tekintettel vizsgálandók. A videófelvételnek a záró mondatai sem értelmezhetők úgy, hogy az alperes közlésének minden egyes eleme véleménynyilvánításnak minősül. A „végül is lehet állást foglalni mellettem, vagy ellenem” kitétel arra vonatkozik, hogy az alperes a felvétel megtekintőjére bízta annak eldöntését, hogy egyetértett az alperes által előadott tények ismeretében az alperes véleményével.

A fentiekben kifejtettekre figyelemmel az ítéletábra álláspontja szerint a „hirtelen szerződést bontottak a Cég 1 Bt-vel, ahol én dolgozom” kitétel a szerződésbontás tényét a valóságnak megfelelően tartalmazta. Véleménynyilvánításnak minősül, hogy a 2016. augusztus elején kezdeményezett szerződésmódosítás időpontjához képest a 2016. augusztus 23-i azonnali hatályú felmondás hirtelennek tekinthető-e. A szövegösszefüggésre figyelemmel a sérelmezett mondat teljes tartalmát értékelve az alperes nem állított valótlan és valós tény sem szüntetett fel hamis színben. A sérelmezett közlésrészlet nem azt tartalmazza, hogy az azonnali hatályú felmondásra indoklás nélkül került volna sor, annak háttéréről a felperes nem adott volna információt, hanem az alperesnek azt a véleményét tükrözi, hogy a felperes által a közöltek nem valós indokok. Ez azonban ugyancsak a véleménynyilvánítás kategóriába tartozik, különösen a korábban kifejtettek szerinti közügyek vitatása területén. Ehhez szorosan kapcsolódik az a közlésrészlet, mely szerint az alperes

eltávolításának nem volt szakmai indoka. Ez a közlésrészlet az alperes véleményét tükrözi azzal kapcsolatban, hogy a felperes által az azonnali hatályú felmondásban közölt indokok mennyiben valósak, illetőleg hogy azok mennyiben tekinthetők orvosszakmai jellegűnek.

Ugyanakkor az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg a további két közlésrészlet vonatkozásában, hogy azok valótlan tényállítást tartalmaznak. Az alperes a sérelmezett videóüzenetben azt a tényt állította, hogy a felperes az ügyvezető személyének változásával összefüggésben egy jól működő ellátási rendszert valós indok nélkül változtatott meg úgy, hogy ennek a változásnak a részeként több orvos és szakápoló foglalkoztatását megszüntette, és e folyamat utolsó lépése volt az alperes eltávolítása. Ezzel szemben az egyes, az alperes által nevesített orvosok, egyéb egészségügyi dolgozók munkaviszonyának megszüntetésére nem a felperes szándékos, célzatos magatartásaként, nem egy folyamat részeként került sor. Az elsőfokú bíróság által meghallgatott tanúk vallomásából a törvényszék okszerűen jutott arra a következtetésre, hogy két szakorvos távozására önként került sor, az egyes szaknővérek távozása sem személyes okokra, hanem a felperes pénzügyi-gazdasági rendbetételével együtt járó megszorításokra volt visszavezethető. Osztja az ítéletábra a törvényszék álláspontját azzal kapcsolatban, hogy az alperesnek a 2. tényállási pontban sérelmezett állítása a valóságtól eltérően tartalmazta azt, hogy hány orvos munkaviszonya szűnt meg a felperesnél és ugyancsak valótlanul tartalmazta, hogy az orvosok és egészségügyi dolgozók munkaviszonyának megszüntetésére egy olyan, a felperes által kezdeményezett folyamat részeként került sor, amelynek egyenes következménye volt az alperes eltávolítása. Ugyancsak osztja az ítéletábra az elsőfokú bíróság álláspontját azzal kapcsolatban, hogy a jegyzőkönyvhamisításra vonatkozó alperesi állítás nem felelt meg a valóságnak. A 2016. augusztus 2. napján a felperes székhelyén készült jegyzőkönyv az ugyanezen a napon a rendelőintézetben megjelent beteg előadását rögzíti. A 2016. augusztus 8-án a felperes székhelyén készült jegyzőkönyv ugyanezen beteg előadását tartalmazza. A 2016. augusztus 25-én a rendelőben készült jegyzőkönyvet annak hitelesítéseként az alperes is aláírásával látta el. Az alperes sem a sérelmezett közleményben, sem a per során nem tett konkrét előadást arra nézve, hogy a jegyzőkönyvhamisítás milyen tények alapján lenne megállapítható, a hamis, vagy hamisított jegyzőkönyv elkészítésében a felperes milyen módon működött közre. Erre vonatkozó peradat hiányában nem állapítható meg, hogy bármelyik e körben releváns jegyzőkönyv ne a valóságnak megfelelően tartalmazná a jelenlévő felek előadását. Önmagában az, hogy a jegyzőkönyvbe foglalt nyilatkozatok nem fedik a valóságot, nem értelmezhető úgy, hogy a jegyzőkönyvek tartalmát bárki meghamisította volna. Ezért e vonatkozásban is az állapítható meg, hogy az alperes valótlan tényt állított. E tényállítások valótlansága a már hivatkozott 13/2014. (IV.18.) AB határozat 41. pontjának tükrében is megállapítható, mint ahogy az is, hogy e valótlan állítások jogsértőek, mert az alperesnek fel kellett ismernie, tudomással kellett bírnia arról, hogy a munkaviszonyok megszüntetésére nem egy személyes indokoktól vezérelt folyamat részeként került sor. Tisztában kellett lennie azzal is, hogy a jegyzőkönyvek tartalma nem hamisított, illetőleg az alperestől elvárható, hogy e körben tett nyilatkozatai megtételét megelőzően kellő körültekintéssel járjon el, tájékozódjon.

Az alperes fellebbezése a sérelemdíj összegszerűsége vonatkozásában annyiban alapos, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított összeg a törvényszék ítéletének indokolása szerint is az elkövetett jogsértés súlyával, az alperes felróhatóságával, a felperest köztudomású tényként ért hátrányokkal áll arányban. A sérelemdíj kettős természetű, annak reparatív és pönális funkciója van. A sérelemdíj összegszerűsége körében értékelendő, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított jogsértő közlésrészletekből két közlés jogszerűnek minősül. Kétségtelen, hogy a felperesi fellebbezési ellenkérelemben hivatkozott tanúvallomások alapján az állapítható meg, hogy a közvéleményt foglalkoztatta az alperesi közreműködőnek a járóbeteg szakellátás köréből való

eltávolítása, azonban **Tanú 3** nyilatkozatából az is megállapítható, hogy a felperesértől eltérő álláspont már a videó közzétételét megelőzően is hangoztatásra került az alperes részéről és az mások előtt így ismertté vált, szóbeszédre adott alapot. A jelen eljárásban pedig csak a per tárgyává tett alperesi közlés következményeként jelentkező hátrányok értékelhetők. Az alperesi videófelvétel 14 hónapig volt elérhető a **internetes oldal**-on, így különösebb bizonyítást nem igényel, hogy az ott elhangzottak szélesebb körhöz jutottak el, mint az alperes által személyesen más körben tett előadás. Ugyanakkor a jogsértés súlyára, a jogsértések számára tekintettel az ítéletábra a sérelemdíj összegét leszállította, azt 200.000,-Ft-ban látta az alperesi jogsértés súlyával, az alperes felróhatóságával, a felperest ért hátrányokkal arányban állónak.

Mindezekre figyelemmel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét, annak megfellebbezett részében részben megváltoztatta (Pp. 253. § (2) bekezdés) és mellőzte a 3. és 4. tényállási elem vonatkozásában a jogsértés megállapítását, a sérelemdíjat pedig 200.000,-Ft-ra leszállította.

A Ptk. 2:51. § (1) bekezdés c) pontja szerinti elégtétel adás körében az elsőfokú bíróság döntésétől eltérően az ítéletábra elegendőnek tartja annak közlését, hogy az alperesi állítások mely részükben bizonyultak valótlanoknak. Az elégtétel adásnak nem kell kiterjednie a sérelmezett és valótlanok bizonyult közlésrészekre túl arra, hogy mi a valóság, mert a személyiségi jog megsértése iránt indított perben a bíróságnak csak azt kell vizsgálnia, az eljárás keretei szükségképpen csak arra terjednek ki, hogy az alperes által előadottak valóságtartalma igazolható-e, vagy sem. A személyiségi jogi pernek nem feladata és nem része, hogy az alperes valótlanok bizonyult állításain túl felderítse, hogy a vitatott körben milyen tényállítások felelnek meg a valóságnak.

A másodfokú eljárásban az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatására figyelemmel a felperes és az alperes 50-50 %-ban bizonyult pernyertesnek, illetőleg pervesztesnek, ezért a Pp. 239. § és Pp. 81. § (1) bekezdése alapján a perköltségeiket maguk viselik. Az alperes a fellebbezésén lerótt 40.000,-Ft illetéket. A fellebbezési illeték azonban helyesen 48.000,-Ft, mert a bírói gyakorlat egységes és következetes azt illetően, hogy amennyiben a sérelemdíj szerinti pertárgyérték a meg nem határozható pertárgyérték szerinti összeget meghaladja, úgy az objektív jogkövetkezmények érvényesítése esetén az azok után számított meg nem határozható pertárgyérték az illeték alapjaként nem vehető figyelembe, az beolvad a magasabb, a sérelemdíj összege szerint számított pertárgyértékbe, míg ha a meg nem állapítható pertárgyérték a magasabb, úgy ez képezi az illetékszámítás alapját (BH.1999.250., BH.2001.367.). Erre figyelemmel az 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 74. § (2) bekezdése alapján az ítéletábra leletezés terhe mellett kötelezte az alperest 8.000,-Ft további másodfokú illeték lerovására, az így összesen az alperes által megfizetett 48.000,-Ft fellebbezési illetékből pedig a felperes az 50-50 %-os pernyertességi-pervesztességi arányra figyelemmel 24.000,-Ft-ot köteles megfizetni az alperesnek.

Győr, 2019. október 16.

Dr. Zámbo Tamás sk.
a tanács elnöke

. Szalay Róbert sk.
előadó bíró

Dr. Mészáros Zsolt sk.
bíró